

טיב הקהילה

אויף אידיש "זיל עי" קהילת שבתו נבית ד'

משיצט מיטן וויכוח הרה"צ
חבר וועלעך התורה והמוסר שלישי א'

זאתהנן
"יא אב תשנ"ג"
זמן הדלקת הנרות ומצו"ש: 7:04
הרה"ג: 8:19
מוצ"ש"ק: 8:56
ר"ת:
סוף זמן קריאת שמע והפילה: 9:53
סוף ש"א: 8:21 | סוד"ת א': בעט 10:26
סוף ש"ב: 9:16 | סוד"ת ב': בעט 10:26
לידת מ"א: 8:00

טיב

המערכת

— ♦ היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים ♦ —

א קינד, וועלכער האט נישט געהאט אויפיל חשק צו לערנען תורה האט בא- קומען א הבטחה פון זיין טאטע, אז אויב ער וועט זיך אנשטרענגען און לערנען נוט, וועט ער באקומען פון אים א מתנה. אבער אנשטאט אז דער קינד זאל זיך פרייען האט ער אנגעהויבן צו וויינען. ווען זיין טאטע האט אים געפרעגט פארוואס ער וויינען, האט דער קינד געענטפערט: איך וויין דערפאר, ווייל אן א מתנה קען איך נישט לערנען, און דאס איז פאר מיר ממש א בושה!

האט דער טאטע געזאגט צום קינד: איך פריי זיך צו זען אז דיין רצון און שאיפה איז צו לערנען אויך אן צו באקומען א מתנה, אבער דערוויל זאלסטו נישט האבן קיין צער און דו זאלסט זיך נישט שעמען פון דעם וואס דו לער- נסט נאר ווען דו באקומסט א מתנה, וויבאלד חז"ל זאגן דאך אז "מתוך שלא לשמה בא לשמה".

צומאל קענען מיר דערליינן צו מקיים זיין א מצוה נאר דערפאר וואס מען טוט אונז פארשלאגן א באליונגע דערפאר, אדער צוליב אלע אנדערע סארטן סיבות למשל, אז מען וויל נישט אז וואל אונז מוכד זיין דערפאר, און אוי ווייטער. אבער אויב וועלן מיר טראכטן אויף א מינוט, און מיר וועלן אפוען אלע זייטן, וועלן מיר זען אז פון איין זייט האבן מיר דעם מעגליכקייט צו מקיים זיין די מצוה און באקומען שבת דערויף... אבער פון די אנדערע זייט האבן מיר גארנישט! נישט קיין קיום המצוה און נישט קיין שבת דערפאר.

נאכן אפוען ביידע גדרים וועלן מיר מעגליך פארשטיין אז אויב מיר וועלן טון דעם פרומקייט, איז עס דער עצת היצר, וועלכער וויל אונז צוריקראלטן פון מקיים זיין די מצוות, אויף יעדן וועג וואס איז נאר מעגליך.

דער אויבערשטער זאגט צו אונז 'שפרתם וגשיתם' כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים... ויאמרו רק עם חכם וגבון הגוי גדול הזה, זעען מיר פון דעם אז כאטש געווענליך דארף מען לערנען תורה לשמה און נישט כדי צו באקומען שבת, פונדעסטוועגן איז דא פעלער ווען מען מעג און מען זאל לערנען תורה אדער מקיים זיין די מצוות צו באקומען שבת, כדי די פעלערע זאלן זאגן רק עם חכם וגבון הגוי גדול הזה.

און מען זאל נישט דראכטן, וויאזוי זענען מיר אנגעקומען צו אזא מצב אז מיר דארפן לערנען כדי די גוים זאלן זאגן... נאר פונקט פארקערט, מיר דארפן זיך שטארק און געדענקען אז דאס איז דער רצון פונעם אויבערשטן אז מיר זאלן לערנען די תורה און טון זיין רצון, און אפילו אויב יעצט איז עס יא כדי צו באקומען שבת, ווייל "מתוך שלא לשמה בא לשמה".

(עפי"י טיב תורה - זאתהנן)

טיב

הפרשה

אן עבד נאמן ווערט מען אז מען איז זיך נישט מייאש פון צו בעטן און צו בעטן

אפילו ווען ס'זעט אויס אז מ'הערט נישט די תפילות

אין די וואכענדיגע סדרה לערנען מיר איבער די תפילות פון משה רבינו אז הקב"ה זאל אים אריינלאזן אין ארץ ישראל. מען זעט ווי משה רבינו בעט זיך ביים רבוש"ע ער זאל אים געבן די רשות אריבערצוגיין דאס לאנד און זיין אין ארץ ישראל.

אין די תורה'ס ווערט אראפגעברענגט איין תפילה אבער ווי חז"ל זאגן אונז אז עס נישט געווען איין תפילה עס איז געווען אסאך תפילות, און די צאל קומט אן צו אויפיל ווי פינף הונדערט און פופצן תפילות כמען דער ווארט 'זאתהנן'.

עס איז משמע אז משה רבינו וואלט ממשיך געווען צו בעטן און זיך מתחנן זיין, אבער הקב"ה האט אים אפגעשטעלט זאגנדיג רב לך, אז תספך דבר אלי עוד בדבר הזה נאר דעמאלטס האט ער זיך אפגעשטעלט און מער נישט געבעטן אז הקב"ה זאל אים אריינלאזן אין ארץ ישראל.

אין די פסוקים איז דא אסאך לימודים וואס זענען זייער שטארק נוגע צו דעם היינטיגן דור, אבער לאמיר אנהייבן מיט דאס וואס חז"ל דערציילן אונז אז משה רבינו האט מרבה געווען בתפלה און געבעטן אויפיל ווי פינף הונדערט און פופצן תפילות.

ווען מען איז זיך מתבונן אין דעם אליין זעט מען אין איד א מודאדיגע זאך. עס איז קלאר אז ווען משה רבינו האט געהאלטן אינמיטן די תפילות האט ער געהאט די הרגשה אז זיינע תפילות ווערן נישט אנגענומען, אז מען הערט זיי נישט אויס אין הימל, אבער מיט דעם אלעם האט ער זיך נישט מייאש געווען, ער האט ווייטער געדאווענט און ווייטער געבעטן, ווייל א איד טאר קיינמאל נישט אויפגעבן און ווילאנג מען זאגט אים נישט אז ער זאל מער נישט בעטן קען ער און ער דארף בעטן ווייל בעטן קען מען אלעמאל.

מען קען זיך פארשטעלן אז יעדע תפילה פון משה רבינו האט געהאט אין איר א חידוש. ביי יעדע תפילה איז ער געקומען מיט אן אגדה דערע דערנען, צו זיין א פרישע סארט הכנה, ווייל מען דארף כסדר האבן פרישקייט אין דאווענען.

<<< | תשפ"ו און עמוד ב' |

מען קען הערן שפועס'ן און דרוש
פון מורנו ורבינו שליט"א - אין א עקסטערע נופער
אידיש: 073-2951321 | לער'ן: 073-2951320

זענים אויף
קבלת קהל און שיחות
0534-100024

טיב ההשגחה

מעשיות אויף השגחה

פרטית

עשריבן דורך לינאס

א אידישער שטוב

הככות רבי שאזון

פאר יארן לאנג האב איך זיך איינגעפירט אז אין דעם באשטימטן שבת בין איך ביי רבי שמעון אין מירון.

אויך ווען יענע פרייטאג צופרי האב איך דערהאלטן א טעלעפאן דרוק פון א נאנטער ידיד מייענע, און יענער האט מיר געבעטן אז איך זאל קומען פראווענען א שבת מיט אים אין א טייערער האטעל אין צפון-טיליאן ארץ ישראל.

דער איד איז א גבירישער איד, און ער איז געווען גרייט אויסצוגאן אלע קאסטן פון דעם שבת אז זאל קומען פראווענען מיט אים א שבת.

זענדיגט אז ער איז אין די גיסטע צו זיין שבת אינדרויסן פון שטוב, האב איך באשלאסן אז איך גיי אים איבערצייגן אז ער זאל אויך קומען קיין מירון און זיין א שבת ביי רבי שמעון.

דער איד האט זיך געלאזט איבערדעקן, און ער איז געקומען זיין מיט מיר א שבת אין מירון.

די באדינונגען אין מירון איז געווען זייער שטארק צוריקגעשטאנען פון די צוגעזעהן וואס ער האט געדארפט האבן אין די האטעל, אבער ער האט זיך צוגעשטעלט. ער איז געשלאפן אויף א פשוטער בעט און מיטגעגעסן אים אלע ארוםגעברייט.

די אטמאספערע איז געווען זייער געשמאק. מען האט פארברענגט און גערעדט אינאיינעם דורכאויס די שבת.

די שבת איז אריבער געגריבן, און געשמאק און מוצאי שבת ווען מען איז געווארן ביים געזעענען איז דער איד צוגעקומען צו מיר און האט דאנאנט פאר דעם שבת.

"איך ווייס נישט צו די ווייסט וואס דו האסט געטון מיט מיר דעם שבת."

איך האב אים אנגעקוקט און נישט פארשטאנען וואס ער מיינט, און ער האט אנגעהויבן אנטפלעקן וואס איז געלעגן דערוטער פון דעם געפלאנטער שבת אין די האטעל.

"עס איז שוין א לענגערע צייט וואס איך טראכט פון זיך צעטיילן מיט מיין ווייב און איר אבערלאזן. די לעבן אינדערדיים איז מיר זייער שווער. איך האב געטראכט אז איידער איך מאך און שווערע באשלוס וויל איך ארויספארן אין א האטעל און גוט דוהטראכטן אזוי שריט. ענדע האסט מיר אהערגעלעפט קיין מירון און מיר האבן פאברענגט דא א שבת. דורכאויס די שבת האט מען גערעדט פון אוועק וואס לעבן אליין און די אידן ביים טיש האבן דערציילט איבער די שוועריגקייטן וואס זיי גייען אריבער. די נישט איד מיר ארויף אין די ביניער. איך האב אליין נישט געטראכט ווי שווער עס איז און הערדיג די מיטמאכעניש האב איך געווישט מיין מיינונג."

דער איד האט אויסגעפירט גערייט מיט טרען.

"איך פאר יעצט אהיים מיט א פיסטער באשלוס צו בלייבן אין שטוב און אנטהייבן דאס לעבן פונדאמיט."

[דערציילט דורך דער בעל המשפט ג.ש.]

מראה טעמא ווערט משה ברעו באטיטלט מיטן נאמען "עבד נאמן", ווייל אויך ווען ער האט נישט באקומען וואס ער האט געוואלט, האט ער נישט אויפגעהערט גלייבן אדער געהאט תרעמוט, נאר ער איז ווייטער געבליבן אויף זיין ארט און געבעטן און געבעטן און אויפגען. אין די נקודה איז דא ביי יעדן איינעם פון אונז.

אסאך מאל שטעלט מען זיך דאווענען און מען בעט אויף פעסעס, אבער מען שפירט אז די שערי שמים זענען פארשלאסן, עס גייט נישט, אבער א איד מעג קיינמאל נישט אויפגעבן, ער דארף ווייטער דאווענען און אדרבה דא מעכט זיך די געט-ריישאפט פון דעם איד, צו זיך אן אמת'דיג געבויי אדער נישט, און אויב ער געבט נישט אויף, נאר ער בלייבט צוגעבינדן צו הקב"ה איז א סימן אז ער איז ווערד אז מען זאל אים אנטרופן און עבד נאמן.

עס קען זיין נאך מער ווי דעם אז לויט די פשוטער פשט האט דוד המלך געלפעלט א ישועה מיט זיינע תפילות. דורך זיינע תפילות האט ער זוכה געווען צו וואס קיין איינער אנדערש האט נישט זוכה געווען, אריינגערעכנט אויך משה רבינו, ער האט זוכה געווען אז הקב"ה האט אים געוויזן נאמן ארץ ישראל און דורך זיין ראייה האט ער זוכה געווען צו סאכן אלע תיקונים וואס ער האט געוואלט מאכן אין ארץ ישראל, אזוי ווי ער וואלט געמאכט ווען ער וואלט געווען אדרט אליין.

די זאך איז פאר אונז אויך א לימוד איבער די כח וואס א מענטש האט מיט זיין ראייה און דורך זיין ראייה קען ער קונה זיין גרויסע זאכן און אויך סאכן גרויסע תיקונים. נישט אזוי, ווייל מען זעט זיך אין ביי משה רבינו און דאס איז א לימוד פאר אונז.

מען זעט אויך די זאך ווען עס קומט צו סאכן הגבהה אין שול. אין די ספרי קודש ווערט געברענגט אז ווען א מענטש קוקט זיך אין אין די אמותות פון די תורה איז ער מעל מיט דעם גרויסע זאכן, ער מאכט א תיקון פאר די נפש, ווייל דורך די אויגן קען מען ווערן מוזיק.

מיט דעם געדאנק ניץ איך זיך ווען מען גייט אויף מקומות הק' און כהנים פרעגן מיר אז זיי קענען דאך נישט צוגיין צו די ציונים און זיי האבן מורא אז זיי פועלן נישט אן דעם.

אבער דא זעט מען די פארקערטע. מען זעט אז מיט דער בלויער קוק קען מען אויפפירן גרויסע זאכן.

עס איז דווקא אז דער ווילנער פאלעסטי אייביג זאגן אז ער גלוסט צו זען אפילו א פשוטער איד וואס האט געלעבט אין ארץ ישראל בזמן הבית ווייל דער פשוטער איד האט הייליגע אויגן, ער האט זוכה געווען צו זען א נביא.

די כח פון א בליק איז זייער גרויס, אבער דאנען איז אויך די פנים פון איינער וואס קוקט נישט אויף גוטע ערטער זייער גרויס, אז ער איז ממש'יך אויף זיך נישט קיין גוטע זאכן.

מען געפינט זיך יעצט אין די ימי החמשים. און אזעלכע טעג דארף מען זיך מער אכטונג געבן און נארמאל אז האבן הייליגע אויגן, ווייל מען גייט ארום אין אנדערע פלעצער און מען קען נישט ווערן אין קוקן נישט קיין גוטע זאכן און עס שלעפט אראם דעם מענטש זייער נידריג און מען דארף זיין געווארנט דערוועגן.

עס האט שוין מער ווי איינמאל פאסירט אז א איד האט פארלוירן זיין גאנצע דיאט זייער נאר געבליב א ראייה אסורה און עס צוריקצובאקומען האט ער געדארפט ארבי-עטן זייער שווער, און עס איז כדאי אז מען פארמיידט פון פריער נישט אריינגעפאלן אין די נעץ פון דעם יעדן האלט זיך מען האלט זיך צוריק פון גיין אויף ערטער וואו מען קען געשטריכעלט ווערן מיט א נישט גוטע ראייה.

דער הייליגער ספר פון תהלים הייבט זיך אן מיט דער פסוק 'אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך תטאים לא עמל', און חז"ל דרש'ען אויף דעם אז אויב מען גייט וועג מען שפייטער אנקומען צו זיצן און ווערן איינס מיט די רשעים [עבודה זרה דף י"ח ע"ב].

אסאך מאל רעדט זיך א מענטש אין אז אים וועגט עס נישט באדיין, ער וועגט זיך קענען מתגבר זיין קעגן די נסיונות אבער עס קומט דא צוגיין אן אזהרה פון דער פסוק אז מען זאל זיך איבערקלונגן, מען זאל זיך היטן, ווייל ענדע קען מען אריינפאלן אין די נעץ פון דעם יעדן רעג און דער חכם זאל טאקע זיין עינו ברעאוט און זאל זיך נישט אריינלאזן אין אוועק זאכן ווייל עס איז זייער גרינג נישט צו ווערן אין איד.

זאל הקב"ה געבן אז מען זאל זיך קענען היטן, און אז מען זאל ניצול ווערן פון אלע שלעכטס און צוריקקומען גארן ברותיות און גאנץ געשמיות.

אויף דער פסוק זאגט די גמרא (תולין פט, א) אז דער אויבערשטער זאגט צו די אידן, איך גלסט אין אייך, ווייל אפילו אינדערצייט וואס איך בין משפיע פאר איר גרויסקייט, טוט איר זיך קליינמאכען פאר מיר [און דער] איז פערט או וויבאלד מיר האלטן זיך נישט גרויס, נאר מיר האלטן זיך קליין, טוט דער אויבערשטער גלסטן אין אונז "כי אתם המעט", ווייל מיר האלטן זיך קליין. איך האב געגעבן גרויסקייט צו אברהם האט ער געזאגט פאר מיר (ובאשית ית כ) זאגכי עשר ואפר. ווען איך האב גרויסקעמאכט משה און אהרן, שטייט אז זיי האבן געזאגט (שמות טו, ד) 'נחמה מה' און ווען איך האב געגעבן גרויסקייט צו דוד, האט ער געזאגט (תהלים כב, ז) זאגכי תולעת ולא אש.

אנדערש איז ביי די פעלקער פון די וועלט, ווייל נשמה, ווען דער אויבערשטער האט געגעבן גרויסקייט צו גמור, האט ער געזאגט (ובאשית יא ד) 'דבה נבה לנו עיר', און ווען ער האט גרויס געמאכט פריעה האט ער געזאגט (שמות ה ב) 'מי ה'. ווען משה'ס האט געקומען גרויסקייט פונעם אויבערשטן, האט ער געזאגט (מ"ב ט"ו ת"ל) 'מי בכל אלהו ארצות וגו'. און נבוכדנצר, בשעת ער האט באקומען גרויסקייט, האט ער געזאגט שיערה יי (ד) 'אגלה על כמתי עב' אדמה לעילוי. און חירם דער קעניג פון צוה, ווען ער האט באקומען גרויסקייט פונעם אויבערשטן, האט ער געזאגט (יחזקאל כה ב) 'מושב אלהים ישבת בלב ימים'.

שוויינדעדיג אינגעם שבת נחמן, דער גייט פון טרייסט און אויסלייזונג טוען זיך אידן באשיינען מיט די מדה פון ענה און שפלות וואס דאס איז דער עיקר לויב פון פראכט פון אדישע קינדער. "כי אתם המעט", ווייל מיר האלטן זיך קליין, מיט ענה און מיט גוטע און ערליכע מדות וועלע פארשערן "אכתבת חנה" מיט שלום און כסדר פנים יפות און עס צושטערט "שנתא חלה", און דאס איז איר דער שוש פונעם חורבן דאן דאס גלות (ויחס טו) און דער שוש פון אלע אדישע גרות ככלל ובפרט.

און דורכדעם וואס מיר וועלן זיך ליבהאבן, וועט דער אויבערשטער גלסטן אין אונז, ווייל עס שטייט אין פסוק "חשפה ה", אז גמרא זאגט "חשוקי בכס", אין גלושט אין אייך, און דער וועט אונז באשיינען מיט די גרויסע שיעור, אויז ווי עס שטייט אין תהלים (תהלים קמט ד) "פאר אענוים בישועה", אפן נשמה סלה ועד.

→ ←

א חשובער עלטערער ירושלימער איד, וועלכער איז א איש נאמן, האט מיר דערציילט דער פאלגנדער מעשה:

ווען ער איז געווען אן אכט-ייריגער יונגל איז דער הייליגער בעלעזר ב' זצוקל"ו וואס זיך יומא היקולא געפאלט אין די נאנטע טעג כ"א מנחם (אב) באקומען פון חל אביב, ואז ער האט דעמאלטס געוואוינט צו ווילן פאר א קורצע שטיק צייט, אין די גאר הייסע זומער טעג, אין דעם אלטן "קטמון" געגנט אין די הייליגע שטאט ירושלים, און זיין טאטע איז אים מיטגענומען צו זיך א הייליגע רבי'ן פון דעם טרויסן צדיק ביי זיין הייליגן טיש פון ליל שבת קודש.

אין אט די פריערע זומערדיגע שבתות, איז נישט געווען קיין שטיקער 'עולם' ביים טיש, וויבאלד דער רבי פלעגט ארויסקומען זייער שפעט צום

אהבת חנם

לא מרובם מכל העמים חשקה ה' בכבד ויבחר בכב, כי איום המעט מכל העמים" (ז)

טיש כדרכו בקודש... דעריבער, אפילו ער איז נאך דעמאלטס געווען א קליין יונגל, איז אים געלונגען זיך צו דערנענטערן און אריינשטופן אלס מער און מער, ביז ער האט געכאפט זייער א נוטן ארט, מסת נאנט צום הייליגן רבי'ן.

ווען דער הייליגער רב האט געוואלט טיילן שריים פון די פיש, האט ער אויפגערויבן זיינע הייליגע אויגן (וועלכע זענען געווענליך געווען אראפגעלאזט, כדרכו בקודש) כדי צו זען אפ וועמען נאך מען דארף ענק, און אט האט ער געזען ווי מסת נאנט ווי אים שטייט דער קליינער יונגל, און עס בדחילו ורחימו פון די פיש וואס ער האט יעצט באקומען שריים פון די הענט פון דער געטרייער באבא.

האט זיך דער הייליגער צדיק געווארן צו אים מיט א ליכטיגן פריינדליכן געזיכט, און האט געזאגט: צו אים: 'אויגעלע געב זיך אכטונג פון די ביינער!' ווען נאר דערציילט מיטונ זענען דורכגעגאנגען, האט ער רבי נאכאמאל אויפגערופן זיינע הייליגע אויגן צום קניא, און אים אידעלערהייט דערמאנט: 'אכטונג געבן פון די ביינער!' אז וואו איז דער רבי א ליכטיגער געזיכט דאס צו דערמאנען דער צייט שטיקל צייט, ביז ער האט געענדיגט עסן די הייליגע שריים פון די פיש?

און דער איד האט מיניד געווען פאר מיר, אז דאס וואס ער צדיק האט זיך געווארן דירעקט צו די האט און פארנט פונעם נאנטן קהל, און דאס וואס ער האט אים אויז שטארק מקרב געווען און געזארגט פאר אים, איז אים שייך אריינגעגאנגען אין זיין ארז'ן און אין אלע זיינע ביינער, און עס האט אים געגעבן א געוואלדיגע זיחוק!

פלוצלונג האט ער געפילט א געוואלדיגע נאכטייט פון תקשרות צום צדיק וואס האט זיך געווארן געווען צו זיין מיט אדישע קינדער - און דאס איז דאך די כחית פון עסן די שריים און מען זאל מקשר ווערן מיטן צדיק - און ער האט געפילט אז דער צדיק זארגט זיך אמטליג פאר אים מיט זיין געוואלדיגע נחמתו.

פון דעמאלטס און ווייטער, איז ער געווארן זייער דובק איהם הייליג בעלעזר רב, ווענדיג ווי ער האט זיך אוועקגעקנייט פון זיינע טיפע און געווייבענע משכחות ביי זיין הייליגן טיש, כדי צו היטן און זיך אומצוקוקן אויף א קליינער יונגל...

במשך זיין נאנטן לעבן, יעדן מאל וואס די איד דעמאלט זיך אין יענעם ספעציעלן קרובה צו וועלכע ער האט זוכה געווען ביים הייליגן בעלעזר רב פילט ער א געוואלדיגע חיזוק דערפון:

[שיחה פרטית י"ט אלול שתי"א]

→ ←

מרו הגאון רבי יוסף חיים זאנענפעלד זצוקל"ו דער פון ירושלים עיר הקודש און מרא דארעא איז א מלך אב"ד, און א געווארן י

א סעודה פון א בריחהמילה ביי אן ערליכער איד וועלכער איז געווען פון די ספרדישע אידן, ויזאי עזרת המורה. דער רב האט פארשטייט זיך צום ערשט שמרר געווען די כשרות פון די מאכלים און ווען ער האט געזען אז אלעס קלאפט אויפן געטסן אופן, און די עסן איז כשר למחרתן פון המחרת, האט ער זיך באטייליגט אין די סמחה צוליב דעם כבוד פונעם בעל סמחה, ווייל דער רב פלעגט זיך קיינמאל נישט וואשן צו א סעודה, נאר אויב עס איז געווען א סעודה מצוה.

ארויסגעניגט פון די סמחה, איז איינער, און צו ציפנים צוגעגאנגען צום ער הייליגן רב, און האט אים אנטהויבן צו פארשעמען, טענהנדיג: וויאזוי האט מען געקענט עסן ביי אום בריחה? זיי פירן זיך דאך ביי יעדער עסן לויט די דעה פונעם מחבר זצוקל"ו אינדערצייט וואס מיר ספקען אויז ווי די שיהט פון דער רמ"א זצוקל"ו, ווער ווייסט צו דער רב איז דארט הלכה נישט נכשל געווארן אין עפעס... און אפילו צוליב דער כבוד פונעם בעל-סמחה איז דאס נאכנישט מותר! - אויז האט דער מענטש געזוכט אנצוגיין א מלחוקה.

האט אים דער הייליגער רבי וויסן חיים געענטפערט מיט זיין באוואוסטן תרופות און קלוגשאפט: דער גנים זמירות ישראל, ווער המלך עליו שלום, אשט, אין זיין ספר תהלים (זכ, א) 'זאגכי תולעת ולא אשט', און דערמיט האט ער אונז געוויזן, אז עס איז אמאל בעסער צו עסן א 'תולעת', א ווארעם אבער נישט קיין מענטש!

[שיחה פרטית י"ב שבט שתי"ב]

→ ←

מרו הגאון רבי נטע פריינד, פון די זקני רבני ירושלים עיר הקודש האט דערציילט די פאלגנדע מעשה: אמאל ווען איך האב זיך באטייליגט פרייטיג צוזאמנט ביים הייליגן טיש פון ררה"ק רבי שלאמקע וועהליער ז"ל, איז האב איך געזען א מחנה לפלא!

אינמיטן פירן טיש, ווען דער צדיק איז געווען פארטיפט אין א געוואלדיגן דבוקות כדרכו בקודש, האט ער פלוצלונג אויפגעכאפט און געווען איינער פון זיינע געטרייע געזיכט פון די האט אים געבעטן אז ער זאל שוין געגיין צום חלל וואס געפינט זיך אינעם הויף פון 'בית יעקב הירש', און דארט, אונטערן עמוד פונעם חן, האט זיך א קעגעלע צוראכאפט, און זיינע און שרייט מיט ער ווייל זי קען נישט ארויסגיין פון דארט... דעריבער זאל ער אלעס פארפירן פון איר געפענגעניש פון זיין דאס, אפגען האט דער רבי פארשטייט זיך גענוצט מיט זיין רוח הקודש!

האט רבי נטע געזאגט:

דער "עולם" וואס איז געווען דארט ביים טיש, זענען ארויסגעגאנגען פון התפעלות זענענדיג דעם אפגענסט רוח הקודש וואס דער צדיק האט ארויסגעוויזן, ווייל ווער ווייסט וואס דער צדיק האט דא מרסו געווען מיט זיינע ווערטער, ווען ער האט ארויסגעוויזן א געזען פון זיין חובבים וועלנדיג ארויסקומען און פון געפענגעניש, אונטערן "עמוד" וואו עס גייען ארויף אין הפלות פון הייליגע אדישע קינדער; ווייל ווי באקאנט, פלעגט דער הייליגער צדיק אינזיגען האבן געוואלדיגע הייכע רמזים ביי זיינע אלע ווערטער און מעשים און ער האט באהאלטן היינע יחודים אויך ווען ער האט געבעטן זיך אפצוגיין און עס זאל באפרייען א קליין | העשן אין עמוד ז' <

קעגל...

אבער אין פאר מיר אליין - האט רבי נטע אויסגעפירט - בין מער תפועל געווארן פונעם געוואלדיגן ביטול וואס דער הייליגער צדיק האט געפילט אנגעקען יעדן קליינעם באשעפעניש אויף דער וועלט, אז די וואונדערליכע רחמנות וואס ער האט רחמנות געהאט אויף יעדן נברא וואס דער אויבערשטער האט באשאפן אין זיין וועלט: און אויב האט מען דא געזעט: א קליינעם קעצעלע, איז דאך א קל חומר בן בנו של קל חומר, אויף ווי ווייט דארף מען רחמנות האבן אויף יעדן מענטש וואס איז באשאפן געווארן מיטן ציל אלמיקס און אויך אלע הייליגע אידישע קינדער, וואס זענען דאך די קינדער פונעם אויבערשטן!!!

[ספ]

» « «

דער באוואוסטער נאגן סוה"ר חיים קרייווירט זצ"ל, נאכ"ד אנטווערפן יצ"ג, האט מיר אמאל דערציילט אז ווען ער איז געווען אן ארבעטסמאן אינעם ארבעטסלאגער וואס איז דא יארן פון די ביטערע וועלטסמלחמה האט ער אמאל געזען א אידישער בחור וועלכער איז דאקאן געווארן מיט א שווערע קרענק וואס האט זיך אויסגעפירט אויף זיין נאגן קרעפער, רחמנא לעילא, און ער האט זיך געפירען אין א גרויסע סכנה און אויב דאס איז נישט געווען גענוג האבן די רשעים יחשימם אויסגעשטאקן זיינע צוויי אויגן און ער איז געווארן בלינד ל"ע. זיין אויסזען איז געווען זייער שרעקליך; זעלבסטפארשטענדליך אז אלע מענטשן האבן זיך דערווייטערט פון אים מיט שרעק.

אבער די גוטע רחמנות פון רבי חיים איז פול געווארן פון גרויס האמנות זענענדיג דעם גענצליכן כוח און ער האט זיך געשטארקט מיט אלע זיינע כוחות און כאטש עס איז געווען א גרויס געפאר אז ער זאל נישט אנגעשטעקט ווערן מיטן קרענק, האט ער זיך דערגעטערט צו אים און געדינט צו אים ווייכער ריי. ער האט אים אנגענומען ביי זיין האנט און ער האט זיך אריינגעגעסן אין אן אירעגולארישע געזעלשאפט וואס האט געוואוינט, און ער האט אים אראפגעלייגט אויף זיין אייגענעם בעט...

רבי חיים האט אים אליין באהאנדלט מיטן גרעסטן מאס איבערגעגעבעניש, וויפל עס איז מעגליך געווען און ענען שווערע טעג... ער האט אים געגעבן צו עסן און צו טרינקען פון זיין מאגערע מאלעציי... ער האט אים אפגעוואשן און באשירט און אויסגערייניגט זיינע וואונדן און אזוי ווייטער, ביז ער איז אויסגעהיילט געווארן און זיך צוריקגעקערט צו זיין פריערדיגן געזונט צושטאנד.

דער בחור האט אים געדאנקט פון די טיפענישן

רוצה להכניס אצלך טעם טוב

לשבתות הקיץ הארוכים?

המט המיוחד, עם התוכן המורחב והמדהים, שלא תפסיק לקרוא ולהפנים לקרי סופר לעבודתו!
עם טכו סבו כבר לא תשאול את עצמך "איזה סיפור אוכל להפיל לילדים והתלמידים"



ניתן להשיג בחנויות ספרים הפוכות
הפצה ראשית: קרית הספרים, קטלחילת, הר"ב יצחק עזריאל, 03-6194114

פון זיין הארץ, זאגנדיג אז ער האט מסש גערטעוועט זיין לעבן; וויבאלד ער איז שוין געווען לאחז יארט, און אויפן שוועל פון טויט!

וואס איז געשען נאכדעם? - האט רבי חיים זיך ווייטער דערציילט - איך בין ארויסגעגאנגען מיט אפרוקן באפיל, אינדרויסן פונעם באראק און אזוי ווי דו געקנט מיר, האב איך נישט ליב צו שווייגן אז צו פארברענגען די צייט, דעריבער האב איך, ווי מיין שטייגער, געפרעגט עטליכע חברים וואס איך האב דארט געהאט, וויאזוי זיי פילן זיך, און איך האב אויך סבדר געווען עטליכע זאכן.

האט די השגחה עליזונה צוגעשטעלט, אז פונקט אין זיין זעלבן צייט וואס איך האב זיך דארט געדינט אינעם לאגער, און געדינט מיט דעם און יענעם איז דער הויפט עסי'עס גענעראל ארוסגעגאנגען אין לאגער, און באטראכט דעם נאגן לאגער און אירע איינזאמליגע, צוזאמען מיט עטליכע אפיצירן, און ווען ער האט געזען ווי איך שמועס אסאך, האט עס אים נישט געפאלן, און ער האט מיר חושד געווען אז איך בין א שפיאן!

מיט זיין סאדיסטישע אכזריות האט ער גלייך באפילן איינעם פון די סאלדאטן צו 'באהאנדלען' דעם אידישן שפיאן ווי עס דארף צו זיין... און אים גלייך ארויסטראגן און שיסן צום טויט, רחמנא לעילא!

אין די זעלבן צייט - האט רבי חיים דערציילט -

האב איך שטיילערהייט מחפלא געווען צום אויבערשטן פון טיפענישן פון הארץ, און אזוי האב איך געבעטן דעם אויבערשטן: ברנט לך ועלם דו וויסט דאך אז איך האב נישט גערזט ביז איך האב נארוואס געראטעוועט א אידיש קינד מיט מסירות נפש; דעריבער בעט איך דיר, אז אז מסירות מיר געבן דער שרם פון די מצוה דא אויף דער וועלט, און דו זאלסט מיר ראטעווען פון טויט; כדי איך זאל קענען ווייטער אראטעווען און העלפן נאך אידן ווייל 'מצוה נורדת מצוה' (אבות ד, ב.) - אבער אויב וועל איך עפעס שטארבן, שנייט דאך אין פסוק 'בפסוקי הפש"י' (תהלים פת ו), און איך וועל מער נישט קענען מקיים זיין נאך מצוות אויף דער וועלט: - און אזוי האט ער ווייטער מחפלא געווען פון די טיפענישן פון זיין הארץ, צום גרויסן באשעפער.

און פלוצלונג מסש אין דער לעצטער געזעלשאפט פארן סאלדאט וואס האט געדארפט אויספירן דעם באפעל, אז עס וואלט געבעט געווען אים צו הרגענן אינדרויסן פונעם לאגער, וואו ער וועט זיך נישט דארטן אפגעבן אים אים באטראגן... נאר ער וועט אים לאזן ליגן פרי אויפן פעלד! אבער אויב ער וועט אים הרגענן דא איינעם לאגער, וועט ער דארפן אויסרייניגן דעם פלאץ און אים באטראגן אין דער ערד.

דעריבער האט ער אים באפילן, אז ער זאל שוין ארויסלויפן מיט אים אינדרויסן פונעם לאגער! אז דארט, נאכדעם וואס דער נאציסטישע סאלדאט האט שוין ארויסגענומען זיין שיסער און האט געוואלט ארויסשיסן דעם קייל, איז פלוצלונג זיין הארץ אויבערגעדינט געווארן, און קיין שום ערקלערונג פון ער האט שנעל געזאגט צו רבי חיים: קוק! איך וועל יעצט שיסן אים די לופט! אז דו, כאטש אריין און נין אויס דעם געלעגנהייט, און אנטלויף; און קיינער וועלט נישט וויסן וואס איז מיט דיר געשען...

זעלבסטפארשטענדליך, אז רבי חיים האט נישט געווארט אפילו א רגע ער האט אויפגעהויבן זיינע פיס און ער איז אנטלאפן פון דארט די שנעלסטע וואס ער האט קענענט; און אזוי איז ער געראטעוועט געווארן בחסדי השם פון די ביטערע מלחמה און ער איז געבליבן לעבן!

און ער האט זוכה געווען צו א לאנג לעבן, מיטן גרויסן ממלכת החסד וואס ער האט אויפגעשטעלט, מיט אן אנטלאפן פון דארט די שנעלסטע וואס ער האט קענענט; און אזוי איז ער געראטעוועט געווארן בחסדי השם פון די ביטערע מלחמה און ער איז געבליבן לעבן!

[קובץ נללחיה דף ק"ג]

על הברכה יעמוד

התורמים להצבת העמוד

ניתן להצביע את העמוד לשמחות, לזכרה והצלה או לארצינו

ליקבת העמוד בפייזל (דוא"ר) א לטלחה לפיזל הפצ"ב

גפ"ב

קשת הרשת
02-6257948

גרפיק
02-5002321

לעית הבהור שטאל
מאיר ז'ל'ן בילחטא
רבי ישראל זיבוק
ולניצחון סאלו העגבנ

לעית סרת חיה
סאסנת בל לאו
לניצחון סאלו העגבנ

שרה שיינדל
בת סילה חוה
הצלה בכל
הענינים

האחיות הקרובות העומדות תמיד ליסוד רבנו
הרב יחזקאל בן שרה שיינדל
הרב שמואל יחזקאל בן שרה שיינדל
וכל משפחתם - הצלה בכל הענינים

וסק בן
סילה חוה
לפומה
שליחה

לעית רבי יעקב סייסאל
יצ"ל ר' חנוך חנוך
שרה ז'ל'ן סייסאל
נפ"ק ר' חנוך חנוך

יו"ל ע"י קהילה שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו ד' ירושלים | טל: 05276-10455 078-3331109 | shviti11@gmail.com

יהודי יקרו! א תחזיקו לעצמך, הקי שווען להדפיס ולהפיץ את העמוד באזור גענויך ולהיות שותף לזיוכי הרבים. הפעמיניגס יקבלו את העמוד בפייזל (אפשר עם שירות דפוס) בקובץ להדפוס.

Anyone Interested in receiving Tiv Hachchila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@pnins.net Or | zclick@gmail.com or text 718-269-7173